



# The Holy See

---

KATEHEZA PAPE FRANJE

**NA OPĆOJ AUDIJENCIJI**

*Srijeda, 11. svibnja 2022.*

**[[Multimedia](#)]**

---

*Draga braćo i sestre, dobar dan!*

Danas ćemo govoriti o Juditi, biblijskoj junakinji. Zaključak knjige nosi njezino ime – čuli smo jedan odlomak iz nje – sažima posljednji dio života te žene, koja je obranila Izrael od njegovih neprijatelja. Judita je mlada i kreposna židovska udovica koja, zahvaljujući svojoj vjeri, svojoj ljeposti i svojoj prepredenosti, spašava grad Betuliju i narod Judeje od opsade Holoferna, generala Nabukodonozora kralja Asirije, prepotentnog neprijatelja koji je gajio prezir prema Bogu. I tako, zahvaljujući svojoj lukavosti, uspjela je zaklati diktatora koji je radio protiv njezine zemlje. Bila je hrabra ta žena, ali je imala vjere.

Nakon velike pustolovine u kojoj je imala ulogu protagoniste, Judita se vraća živjeti u svoj grad, Betuliju, gdje je doživjela lijepu starost od čak sto i pet godina. Starost je za nju došla kao što dolazi za mnoge: ponekad nakon intenzivnog radnog vijeka, ponekad nakon pustolovnog života, odnosno velike posvećenosti. Herojstvo nije samo herojstvo velikih događaja koji završavaju pod svjetlom reflektora, kao kad je ono Judita ubila diktatora, nego se herojstvo često krije u ustrajnoj ljubavi iskazivanoj u obitelji u kojoj vlada teška situacija ili u korist neke ugrožene zajednice.

Judita je živjela više od sto godina, što je poseban blagoslov. Ali nije rijetkost ni danas poživjeti mnogo godina nakon umirovljenja. Kako tumačiti, kako korisno upotrijebiti to vrijeme koje imamo na raspolaganju? Danas idem u mirovinu i mnogo je godina preda mnom, što mogu učiniti, u tim godinama, kako mogu rasti: to da rastem u dobi po sebi se razumije, ali kako mogu rasti u autoritetu, u svetosti, u mudrosti?

Umirovljenje za mnoge znači ulazak u dob zasluženog i željenog počinka od zahtjevnih i teških poslova. Ali događa se također da prestanak posla predstavlja izvor zabrinutosti i iščekuje se sa stanovitom strepnjom: „Što ću činiti sada kad u mom životu neće biti onoga što ga je tako dugo ispunjavalo?": to je pitanje. Svakodnevni rad znači ujedno niz odnosâ, zadovoljstvo zarađivanja za život, iskustvo da imam neku ulogu, zasluženost uvažavanje, puno vrijeme koje nadilazi jednostavnu radnu satnicu.

Sigurno da postoji, radosna i naporna, obaveza brige za unuke te djedovi i bake danas imaju vrlo važnu ulogu u obitelji u pomaganju unucima da rastu; ali znamo da se danas rađa sve manje djece, a roditelji su često daleko, doživljavaju premještaje, suočavaju se sa situacijama na poslu i stambenim prilikama koje nisu povoljne. Ponekad se također opiru tome da bakama i djedovima povjeravaju prostore odgoja, dodjeljujući im samo prostore vezane uz potrebu pomaganja. Netko mi reče, pomalo šaljivo i s ironijom: „Danas, u ovim društveno-ekonomskim prilikama, bake i djedovi su postali važniji, jer imaju mirovinu.“ Postoje novi zahtjevi, također na području odgojnih i roditeljskih odnosa, koji od nas traže da preoblikujemo tradicionalni međugeneracijski savez.

No, zapitajmo se: poduzimao li taj napor „preoblikovanja“? Ili jednostavno podnosimo inerciju materijalnih i ekonomskih uvjeta? Suživot generacijâ se, naime, produljuje. Nastojimo li ih, svi zajedno, učiniti humanijima, srdačnijima, pravednijima, u novim prilikama suvremenih društava? Za bake i djedove, važan dio njihova poziva je podupirati sinove i kćeri u odgoju djece. Maleni uče snagu nježnosti i poštivanje prema slabima i krhkima: to su nezamjenjive lekcije, koje je s bakama i djedovima lakše podjeljivati i primati. Bake i djedovi, pak, uče da su nježnost i krhkost ne samo znaci starenja: za mlade to su stepenice koje budućnost čine humanom.

Judita je rano ostala udovica i nije imala djece, ali, kao starica, znala je živjeti *dob punine i ozbiljnosti*, sa sviješću da je živjela do kraja poslanje koje joj je Gospodin povjerio. Za nju to predstavlja vrijeme da ostavi dobru baštinu mudrosti, nježnosti, darova za obitelj i zajednicu: *baštinu dobra, a ne samo dobara*. Kad se razmišlja o baštini, ponekad mislimo na *dobra*, a ne na *dobro* koje se činilo u starosti i koje je posijano, ono *dobro* koje je najbolje nasljeđe koje možemo ostaviti.

Upravo u svojoj starosti, Judita „sluškinji svojoj dala je slobodu“. To je znak pažljivog i humanog pogleda prema onoj s kojom je bila bliska. Ta je sluškinja bila uz nju u onoj avanturi u kojoj je pobijedila i zaklala diktatora. Kad se ostari, vid pomalo oslabi, ali unutarnji pogled postane pronicljiviji: vidi se srcem. Postaneš sposoban vidjeti stvari koje su ti prije promicale. Starije osobe znaju gledati i znaju vidjeti... To je tako: Gospodin ne povjerava svoje talente samo mladima i jakima: ima On talente za sve, svakog po njegovoj mjeri, pa tako i za starije. U životu naših zajednica mora se znati uživati talente i milosne darove tolikih starijih osoba, koje su službeno već u mirovini, ali koje predstavljaju bogatstvu čiju vrijednost treba znati prepoznati. To zahtijeva, od strane samih starijih osoba, kreativnu pozornost, novu pažnju, velikodušnu raspoloživost. Ranije životne sposobnosti gube svoj aspekt prisilnosti i postaju izvori darivanja: podučavanje,

savjetovanje, izgrađivanje, skrb, slušanje... Po mogućnosti u korist najugroženijih, koji si ne mogu priuštiti nikakvu poduku ili su prepušteni svojoj samoći.

Judita je oslobodila svoju sluškinju i sve obasipala pažnjom. Kao mlada djevojka svojom je hrabrošću stekla ugled i uvažavanje zajednice. Kao starica, zavrijedila ih je zbog nježnosti kojom ju je obogatila slobodom i ljubavlju. Judita nije umirovljenica koja svoju prazninu živi na melankoličan način: ona je strastvena starica koja vrijeme koje joj Bog daruje ispunjava darovima. Molim vas: uzmite, ovih dana kad stignete, u ruke Bibliju i pročitajte Knjigu o Juditi: kratka je, lako ju je pročitati, ima svega deset stranica, ne više. Čitajte tu povijest o jednoj hrabroj ženi koja završava tako, s nježnošću, s velikodušnošću, žena na visini. Htio bih da i naše bake budu takve. Da sve budu takve: hrabre, mudre i da nam ostave ne nasljedstvo u novcu, nego baštinu mudrosti, posijanu u njihovim unucima.

#### *U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima*

Upućujem poseban pozdrav narodu Šri Lanke, napose mladima koji su se u posljednje vrijeme potrudili da se čuje njihov krik pred izazovima i društvenim i gospodarskim problemima u zemlji. Pridružujem se tamošnjim vjerskim vlastima u pozivu svim stranama da se sačuva mir i ne podlegne nasilju. Upućujem apel svima onima u čijim je rukama odgovornost, da slušaju težnje naroda jamčeći puno poštivanje ljudskih prava i građanskih sloboda.

[...]

Želim se ispričati što danas zbog koljena ne mogu doći među vas da vas pozdravim: još me uvijek boli. Morat ćete malo prošetati do mene, ali to je isto i ja ću vas primiti sa srcem na dlanu. Hvala vam!

I svima upućujem svoj blagoslov.